

412

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 26 sierpnia 1998 r.

w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych, dotyczących wykonywania zadań do dnia głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz do Rady miasta stołecznego Warszawy, zarządzonych na dzień 11 października 1998 r.

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz. 602) Państwowa Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się wytyczne w sprawie wykonywania zadań przez terytorialne komisje wyborcze do dnia głosowania w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz Rady miasta stołecznego

Warszawy, zarządzonych na dzień 11 października 1998 r., stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

F. Rymarz

Załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 26 sierpnia 1998 r. (poz. 412)

WYTYCZNE

W SPRAWIE WYKONYWANIA ZADAŃ PRZEZ TERYTORIALNE KOMISJE WYBORCZE DO DNIA GŁOSOWANIA W WYBORACH DO RAD GMIN, RAD POWIATÓW I SEJMIKÓW WOJEWÓDZTW ORAZ RADY MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY, ZARZĄDZONYCH NA DZIEŃ 11 PAŹDZIERNIKA 1998 R.

Ileokroć w treści „Wytycznych” powołuje się przepisy Ordynacji z 1998 r., oznacza to ustawę z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. Nr 95, poz. 602); powołanie przepisów ustawy warszawskiej oznacza ustawę z dnia 25 marca 1994 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 48, poz. 195 i Nr 86, poz. 396 oraz z 1995 r. Nr 124, poz. 601).

1. Pierwsze posiedzenia terytorialnych komisji wyborczych — wojewódzkich, powiatowych, gminnych (miejskich)

Pierwsze posiedzenie wojewódzkiej komisji wyborczej organizuje wojewódzki komisarz wyborczy. Pierwsze posiedzenia powiatowych i gminnych komisji wyborczych organizują, z upoważnienia wojewódzkiego komisarza wyborczego bądź jego zastępców, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast; zadanie to w odniesieniu do powiatowych komisji wykonuje burmistrz, prezydent miasta właściwy dla siedziby powiatu, także w wypadku, gdy miasto jest siedzibą dwóch powiatów (ziemskiego i grodzkiego) — art. 17 ust. 4 i 5 i art. 211 ust. 1 pkt 3 Ordynacji z 1998 r.

Komisja wojewódzka i powiatowa oraz miejska w miastach na prawach powiatu dokonują wyboru zastępcy przewodniczącego komisji. Przewodniczącymi tych komisji są, z urzędu, sędziowie powołani przez wojewódzkich komisarzy wyborczych bądź ich zastępców (art. 17 Ordynacji z 1998 r.). Gminna komisja wyborcza wybiera na pierwszym posiedzeniu ze swego składu przewodniczącego komisji i jego zastępcę (art. 17 ust. 6 Ordynacji z 1998 r.).

Tryb wyboru przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego komisji określa regulamin terytorialnych komisji wyborczych, ustalony uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 12 sierpnia 1998 r. (Monitor Polski Nr 27, poz. 389).

Komisje, po ukonstytuowaniu się, ustalają plan działań związanych z przyjmowaniem zgłoszeń list kandydatów na radnych i ich rejestracją. Termin zgłaszania list przez komitety wyborcze upływa 11 września 1998 r. o godz. 24⁰⁰ (art. 101 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.). Pełnomocnicy komitetów wyborczych mogą dokonywać zgłoszeń bezpośrednio po powołaniu terytorialnych komisji wyborczych. Z tych względów konieczne jest niezwłoczne podanie do publicznej wiadomości informacji o składzie komisji (z uwzględnieniem pełnionych funkcji) oraz o miejscu i czasie jej pracy.

2. Tryb pracy komisji

Terytorialne komisje wyborcze wykonują swoje zadania w sposób określony w regulaminie.

Komisje pracują kolegialnie, co wyklucza tworzenie np. prezydium komisji upoważnionego do wykonania niektórych zadań w zastępstwie komisji. Zasada kolegialnego działania nie stanowi przeszkody w przydzielaniu przez komisję wykonania określonych czynności przewodniczącemu, jego zastępcy, poszczególnym członkom lub powołanym w tym celu z jej składu zespołom. Może to dotyczyć np. badania danych w postępowaniu przewidzianym w art. 104 i 105 Ordynacji z 1998 r., ustalania stanu faktycznego w związku z rozpatrywaniem skarg bądź wykonywania czynności pomocniczych.

Komisja rozstrzyga sprawę na posiedzeniach w składzie regulaminowo określonym (co najmniej połowa składu, w tym przewodniczący lub jego zastępca).

Wszystkie rozstrzygnięcia komisji podejmowane są w drodze uchwał, chyba że Ordynacja z 1998 r. przewiduje inną formę, np. protokół.

3. Przyjmowanie zgłoszeń list kandydatów na radnych

Konieczne jest ustalenie planu pracy dla przyjmowania zgłoszeń, ze szczególnym uwzględnieniem okresu poprzedzającego upływ terminu do zgłaszania list, co wiąże się z nasileniem zgłoszeń. Informację o miejscu, dniach i godzinach przyjmowania zgłoszeń podaje się do publicznej wiadomości przez wywieszenie jej w siedzibie komisji oraz w miarę możliwości przez ogłoszenie w lokalnej prasie, radiu i telewizji. W ostatnim dniu przyjmowania zgłoszeń, tj. 11 września, komisje obowiązane są pracować do godz. 24⁰⁰. W pozostałym okresie ustalenie czasu pracy należy do komisji; nie mają one obowiązku wykonywania zadań poza urzędowymi godzinami pracy (art. 205 ust. 3 Ordynacji z 1998 r.).

1) Podmioty uprawnione do zgłaszania list kandydatów

Listy kandydatów na radnych mogą zgłaszać:

- partie polityczne wpisane do ewidencji partii prowadzonej przez Sąd Wojewódzki w Warszawie;
  - stowarzyszenia oraz organizacje społeczne wpisane do rejestru prowadzonego przez właściwe sądy wojewódzkie;
  - wyborcy, którzy tworzą w tym celu komitet wyborczy
- (art. 95 ust. 1 i art. 99 ust. 4 Ordynacji z 1998 r.).

Przez organizacje społeczne rozumie się organizacje skupiające wyłącznie osoby fizyczne.

Czynności wyborcze w imieniu partii politycznych, stowarzyszeń i organizacji społecznych wykonują organy statutowe upoważnione do ich reprezentowania przy czynnościach prawnych (art. 95 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.).

Partie, stowarzyszenia i organizacje mogą utworzyć koalicję wyborczą w celu zgłoszenia wspólnych list kandydatów na radnych. W razie utworzenia koalicji podmioty tworzące koalicję nie mogą samodzielnie zgłaszać list kandydatów na radnych do tych rad, do których zostały zgłoszone wspólne listy kandydatów (art. 95 i 96 ust. 1 i 2 Ordynacji z 1998 r.).

Koalicję wyborczą mogą utworzyć tylko organy statutowe partii, stowarzyszeń i organizacji upoważnione do ich reprezentowania przy czynnościach prawnych. Nie mogą uczestniczyć w tworzeniu koalicji inne organy lub struktury terenowe tych podmiotów. Koalicja wyborcza może być utworzona w celu zgłoszenia wspólnych list do wszystkich rad na obszarze kraju bądź do rad poszczególnych szczebli lub w określo-

nych województwach, powiatach i gminach. Partia polityczna lub organizacja może wchodzić w skład tylko jednej koalicji wyborczej utworzonej do zgłaszania list kandydatów do wszystkich rad na obszarze całego kraju. Partia polityczna lub organizacja może wchodzić w skład kilku koalicji wyborczych pod warunkiem, że koalicje te zostały utworzone do zgłaszania list kandydatów na różnych obszarach lub do różnych rad. Innymi słowy, partia lub organizacja nie może wchodzić w skład dwóch lub więcej koalicji wyborczych, z których zakresu działania wynika, że mogą zgłosić listy kandydatów do tej samej rady.

W razie utworzenia koalicji wyborczej partia lub organizacja wchodząca w skład koalicji nie może samodzielnie zgłaszać list kandydatów na radnych do danej rady, jeżeli została zgłoszona wspólna lista kandydatów. Partia lub organizacja wchodząca w skład koalicji wyborczej może zgłaszać kandydatów do rad nie objętych zakresem działania wynikającym z umowy koalicyjnej, koalicja zaś nie może zgłaszać list kandydatów do takich rad.

Czynności wyborcze w imieniu koalicji wyborczej wykonują komitety wyborcze utworzone przez podmioty tworzące koalicję (art. 96 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.). Dokumentem potwierdzającym utworzenie takiego komitetu może być uchwała, wspólne oświadczenie lub porozumienie organów statutowych podmiotów tworzących koalicję. Dokument ten powinien wyraźnie stwierdzać, że utworzono koalicję, wskazywać nazwy i adresy organów statutowych wszystkich podmiotów tworzących koalicję, a także określać nazwę utworzonego komitetu wyborczego koalicji i wskazywać jego adres. Utworzenie koalicji wyborczej powinno wynikać z treści dokumentu podpisanego przez osoby reprezentujące organy statutowe tych podmiotów uprawnione do ich reprezentowania przy czynnościach prawnych. Nazwa komitetu koalicji nie musi nawiązywać do nazw tworzących ją podmiotów, powinna zawierać formułę „komitet wyborczy” i przyjętą przez koalicję nazwę.

W celu zgłoszenia listy kandydatów przez wyborców przynajmniej 5 wyborców musi utworzyć komitet wyborczy (art. 97 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.). Wyborca może wchodzić w skład jednego komitetu wyborczego utworzonego dla zgłoszenia list kandydatów do danej rady. Dokument o utworzeniu komitetu może mieć formę protokołu zebrania wyborców, oświadczenia osób tworzących komitet, uchwały określonej grupy wyborców itp. Nazwa komitetu powinna zawierać wyrazy „komitet wyborczy” i nazwę przyjętą dla danego komitetu (np. Komitet Wyborczy „Nasze Osiedle”, Komitet Wyborczy — Samorządni) oraz adres komitetu. Nazwa komitetu nie może być identyczna lub niedostatecznie różniąca się od nazw partii i organizacji zarejestrowanych w sądzie. Stanowi to bowiem wadę, która może skutkować odmową przyjęcia zgłoszenia listy (art. 103 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.). W dokumencie o utworzeniu komitetu podaje się (albo dołącza do tego dokumentu) wykaz imienny członków komitetu, ich adresy zamieszkania i numery ewidencyjne PESEL. Dokument o utworzeniu komitetu podpisują osoby tworzące komitet w liczbie co najmniej 5 (art. 99 ust. 5 Ordynacji z 1998 r.).

Nazwą komitetu wyborczego partii politycznej, stowarzyszenia i organizacji społecznej jest nazwa upoważnionego statutowego organu każdego z tych podmiotów (np. Rada Naczelna ....., Prezydium ....., Komitet Wykonawczy ....., Zarząd .....) uzupełniona pełną nazwą danego podmiotu. W nazwie nie powinna występować formuła „komitet wyborczy” (art. 96 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.).

Jeżeli w dalszej treści „Wytucznych” występuje określenie „komitet wyborczy”, rozumieć przez to należy także statutowe organy partii, stowarzyszeń i organizacji społecznych (art. 96 ust. 3 Ordynacji z 1998 r.).

Komitet wyborczy ustalając swoją nazwę może również przyjąć skrót tej nazwy. Nazwą bądź skrótem nazwy, na wniosek pełnomocnika komitetu wyborczego zawarty w treści zgłoszenia, będą oznaczone listy tego komitetu na urzędowych obwieszczeniach oraz na karcie do głosowania (art. 102 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.).

2) Ustanowienie pełnomocnika komitetu wyborczego

Podmioty zgłaszające listy kandydatów ustanawiają pełnomocnika, który jest uprawniony do zgłoszenia listy i wykonywania innych czynności w imieniu komitetu wyborczego wobec organów wyborczych. Każdy komitet wyborczy może ustanowić jednego pełnomocnika; ustawa nie przewiduje ustanowienia kilku pełnomocników. Zgłoszeń list kandydatów może dokonywać pełnomocnik lub osoba pisemnie upoważniona przez pełnomocnika. Pełnomocnik może pisemnie upoważnić dowolnie ustaloną liczbę osób do zgłoszenia list kandydatów.

Pełnomocnik może być ustanowiony w dokumencie o powołaniu komitetu wyborczego bądź odrębnym dokumentem. Komitet wyborczy ustanawiając pełnomocnika wskazuje jego imię, nazwisko, dokładny adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL. Także wydane przez pełnomocnika innym osobom upoważnienie do zgłaszania list kandydatów powinno zawierać ich dane, takie same jak przy ustanowieniu pełnomocnika, oraz określać zakres upoważnienia (do których rad są upoważnieni do dokonywania zgłoszeń). Osoby upoważnione nie mogą udzielać dalszych upoważnień (art. 101 ust. 2 i 3 Ordynacji z 1998 r.).

Funkcji pełnomocnika nie można łączyć z członkostwem w komisji wyborczej oraz z funkcją męża zaufania (art. 19 ust. 7 Ordynacji z 1998 r.). Przepisy Ordynacji z 1998 r. nie zabraniają łączenia funkcji pełnomocnika z kandydowaniem do rady; pełnomocnik lub upoważniona przez niego osoba nie muszą też być wyborcami do rad, do których zgłaszają listy, a więc zamieszkiwać na obszarze działania tych rad.

Zarówno pełnomocnik komitetu wyborczego, jak i upoważniona przez niego osoba mogą ustanowić swojego zastępcę, który będzie uprawniony jedynie do reprezentowania interesów listy kandydatów na radnych w czasie ustalania wyników głosowania i wyników wyborów w okręgu wyborczym. Wyznaczenie zastępcy następuje przez wydanie zaświadczenia według wzoru, który określiła Państwowa Komisja Wyborcza w uchwale z dnia 24 sierpnia 1998 r.

3) Zasady zgłaszania list kandydatów

Kandydaci na radnych są zawsze zgłaszani w formie list kandydatów, nawet wówczas, gdy lista obejmuje jedną kandydaturę (art. 95 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.).

Komitet wyborczy może zgłosić w każdym okręgu wyborczym tylko jedną listę kandydatów (art. 98 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.), a kandydat może być zgłoszony tylko jeden raz, w jednym okręgu wyborczym, na jednej liście. Kandydować można tylko do jednej rady (art. 98 ust. 1 i 3, art. 8 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.).

Liczba kandydatów, których można zgłosić na liście, jest różna w wyborach do rad poszczególnych szczebli, i tak:

— w wyborach do rad gmin:

- w gminach do 20 tys. mieszkańców w okręgu wybiera się od 1 do 5 radnych; na liście kandydatów w danym okręgu można zgłosić najmniej 1 kandydata, a najwyżej tylu kandydatów, ile mandatów przypada na ten okręg, np. w okręgu 3-mandatowym można zgłosić listę z 1, 2, 3 kandydatami (art. 90 ust. 1 i art. 98 ust. 2 pkt 1 Ordynacji z 1998 r.),
- w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców, a także w miastach na prawach powiatu, w każdym okręgu wybiera się od 5 do 10 radnych; na liście kandydatów w danym okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż 5 kandydatów i nie więcej niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu; np. w okręgu 6-mandatowym można zgłosić listę najmniej z 5 kandydatami, a najwięcej z 12 kandydatami (art. 90 ust. 2 i art. 98 ust. 2 pkt 2 Ordynacji z 1998 r.);

— w wyborach do rad powiatów w okręgu wybiera się od 3 do 10 radnych; na liście kandydatów w danym okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż 3 kandydatów i nie więcej niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu; np. w okręgu 5-mandatowym można zgłosić listę najmniej z 3 kandydatami, a najwięcej z 10 kandydatami (art. 133 ust. 1 i art. 98 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 140 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.);

— w wyborach do sejmików województw w okręgu wybiera się od 5 do 15 radnych; na liście kandydatów w danym okręgu może być zgłoszonych najmniej 5 kandydatów, a najwięcej dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu; np. w okręgu 7-mandatowym można zgłosić listę najmniej z 5 kandydatami, a najwięcej z 14 kandydatami (art. 164 ust. 1 pkt 1 i art. 98 ust. 2 pkt 2 w związku z art. 157 Ordynacji z 1998 r.).

4) Zgłoszenie list kandydatów

Listy kandydatów na radnych zgłasza się właściwym terytorialnym komisjom wyborczym:

- w wyborach do rad gmin — gminnym (miejskim) komisjom wyborczym,
- w wyborach do rad miejskich w miastach na prawach powiatu — miejskim komisjom wyborczym,

- w wyborach do rad powiatów — powiatowym komisjom wyborczym,
- w wyborach do sejmików województw — wojewódzkim komisjom wyborczym.

Zgłoszenie listy kandydatów powinno spełniać następujące warunki:

- zgłoszenie powinno być doręczone na piśmie komisji wyborczej przez pełnomocnika lub upoważnioną przez niego osobę — osobiście; zgłoszenie przez inną osobę bądź dokonane w inny sposób, np. przesłane pocztą lub faksem, nie może być przez komisję przyjęte; zgłoszenie powinno być podpisane przez zgłaszającego je pełnomocnika (art. 101 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.),
- zgłoszenie powinno zawierać: nazwę komitetu wyborczego i dokładny adres jego siedziby, nazwę rady (gminy, miasta, powiatu, województwa) i numer okręgu wyborczego, do którego dokonuje się zgłoszenia, nazwiska i imiona, wiek, miejsce zamieszkania kandydatów w kolejności ustalonej przez zgłaszający komitet wyborczy (art. 99 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.).

Ordynacja z 1998 r. nie ustanawia warunku zamieszkiwania kandydata na radnego na obszarze okręgu wyborczego, w którym kandyduje. Przepisy art. 5 i 7 ustanawiają ogólną zasadę, że czynne i bierne prawo wyborcze do danej rady przysługuje według kryterium stałego zamieszkania na obszarze działania tej rady. W związku z tym kandydaci nie są związani miejscem zamieszkania w okręgu, muszą natomiast spełniać warunek stałego zamieszkania na obszarze danej rady.

Do zgłoszenia dołącza się:

- uwierzytelniony wyciąg z ewidencji partii lub rejestru organizacji prowadzonych przez właściwy sąd, jeżeli zgłoszenie dotyczy listy kandydatów partii politycznej, stowarzyszenia lub organizacji społecznej, a jeżeli zgłoszenie dotyczy listy koalicji wyborczej — poza wyciągami z ewidencji i rejestru podmiotów tworzących koalicję także dokument stwierdzający utworzenie komitetu wyborczego koalicji (art. 99 ust. 4 Ordynacji z 1998 r.);

do zgłoszenia list, zamiast uwierzytelnionych wyciągów z ewidencji partii i rejestru organizacji, można dołączyć zaświadczenie wydane przez Państwową Komisję Wyborczą; w zaświadczeniu tym Państwowa Komisja Wyborcza potwierdza, że komitet wyborczy przedłożył jej właściwe wyciągi z ewidencji partii i rejestru organizacji, a w przypadku koalicji i komitetu utworzonego przez wyborców — także dokument o utworzeniu komitetu wyborczego; w przypadku koalicji w zaświadczeniu są również wymienione podmioty wchodzące w jej skład;

Państwowa Komisja Wyborcza wydaje zaświadczenie w jednym egzemplarzu (art. 99 ust. 6 Ordynacji z 1998 r.); zaświadczenie może być przedłożone komisji jako kopia uwierzytelniona przez pełnomocnika lub upoważnioną przez niego osobę;

- wykaz imienny członków komitetu wyborczego, jeżeli zgłoszenia listy dokonują wyborcy; w wykazie

podaje się nazwę komitetu, adres jego siedziby oraz nazwiska, imiona, adresy zamieszkania i numery PESEL członków tego komitetu wyborczego (art. 99 ust. 5 Ordynacji z 1998 r.); wykaz ten może być zastąpiony zaświadczeniem wydanym przez Państwową Komisję Wyborczą na podstawie art. 99 ust. 6 Ordynacji z 1998 r.;

- dokument stwierdzający ustanowienie pełnomocnika z podaniem jego imienia, nazwiska, dokładnego adresu zamieszkania i numeru PESEL, a jeżeli zgłoszenia dokonuje osoba upoważniona — oprócz dokumentu o ustanowieniu pełnomocnika, także upoważnienie wydane tej osobie przez pełnomocnika (art. 101 ust. 2 i 3 Ordynacji z 1998 r.);
- pisemne oświadczenia wszystkich kandydatów o wyrażeniu zgody na kandydowanie oraz o posiadaniu przez nich biernego prawa wyborczego do danej rady (art. 99 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.);
- wykaz osób popierających zgłaszaną listę kandydatów, sporządzony według wzoru określonego w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 sierpnia 1998 r. ogłoszonym w Dzienniku Ustaw Nr 105, poz. 660.

W wyborach:

- do rad gmin w gminach do 20 tys. mieszkańców poparcie zgłoszeniu listy musi udzielić nie mniej niż 25 wyborców,
- w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców (i w miastach na prawach powiatu) — nie mniej niż 150 wyborców,
- do rad powiatów — nie mniej niż 200 wyborców (w wyborach do rad powiatów wzór wykazu podpisów zawiera sformułowanie umożliwiające jednocześnie poparcie zgłoszenia wszystkich kandydatów na liście jednym podpisem każdego wyborcy),
- do sejmików województw — nie mniej niż 300 wyborców
(art. 100 ust. 1, art. 140 ust. 2, art. 165 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.).

Wyborcy udzielający poparcia danej liście muszą stale zamieszkiwać na obszarze działania tej rady, do której lista jest zgłaszana; ustawa nie wymaga zamieszkiwania na obszarze okręgu, w którym lista jest zgłoszona (art. 5 i 7 Ordynacji z 1998 r.).

Pełnomocnik zgłaszający listę kandydatów może dokonać oznaczenia listy nazwą lub skrótem nazwy komitetu wyborczego; tą nazwą lista będzie oznaczona na urzędowych obwieszczeniach i na karcie do głosowania. Może również wnosić o oznaczenie poszczególnych kandydatów na liście nazwą lub skrótem nazwy popierającej ich partii lub organizacji. Oznaczenie to będzie umieszczone na urzędowych obwieszczeniach. Poparcie może być udzielone tylko przez jedną partię lub organizację i musi być ono udokumentowane pisemnie przez właściwy statutowo organ danej partii lub organizacji. Dokument potwierdzający poparcie pełnomocnik powinien złożyć przy zgłoszeniu listy.

Oznaczenia dotyczące nazwy lub skrótu nazwy komitetu, a także dotyczące poparcia udzielonego przez partię lub organizację poszczególnym kandydatom nie mogą przekraczać 40 znaków drukarskich (art. 99 ust. 3 i art. 102 Ordynacji z 1998 r.).

Dokonanie oznaczeń następuje wraz ze zgłoszeniem listy, bezpośrednio w zgłoszeniu albo w odrębnym dokumencie. Późniejszych wniosków w tych sprawach komisje wyborcze nie przyjmują.

Dokumenty składane przez pełnomocnika komitetu wyborczego lub upoważnioną przez niego osobę powinny być, w zależności od ich charakteru, albo uwierzytelnione przez pełnomocnika, albo stanowić oryginały dokumentów. Zamiast oryginałów dokumentów, pełnomocnik komitetu może złożyć kopię (kserokopię) dokumentu, poświadczoną za zgodność z oryginałem. Poświadczenia za zgodność z oryginałem może dokonać pełnomocnik komitetu wyborczego lub upoważniona przez niego osoba, wpisując na kopii dokumentu potwierdzenie zgodności z oryginałem, swoje imię i nazwisko oraz składając podpis. Pełnomocnik komitetu wyborczego lub upoważniona przez niego osoba, jeśli nie składają terytorialnej komisji wyborczej oryginału dokumentu o ustanowieniu ich pełnomocnikiem, powinien złożyć kopię odpowiedniego dokumentu i okazać komisji oryginał pełnomocnictwa. Uwierzytelnienie kopii dokonuje terytorialna komisja wyborcza, dokumentu o swoim ustanowieniu bowiem nie może potwierdzić sam pełnomocnik bądź upoważniona przez niego osoba. Możliwe jest również notarialne uwierzytelnienie kopii dokumentów.

4. Przyjęcie zgłoszenia listy przez terytorialną komisję wyborczą

Przyjmując zgłoszenie listy komisja wyborcza sprawdza, czy zgłoszenia dokonuje uprawniony pełnomocnik (lub upoważniona przez niego osoba) i w imieniu uprawnionego podmiotu (pkt 3 ppkt 1 „Wytycznych”). Następnie odnotowuje zgłoszenie w prowadzonym rejestrze zgłoszeń, wpisując datę, godzinę i liczbę porządkową w rejestrze i na dokonanym zgłoszeniu. W obecności pełnomocnika sprawdza, czy zgłoszenie jest zgodne z wymaganiami Ordynacji z 1998 r., tj.:

- czy wskazano, do której rady i którego okręgu wyborczego lista jest zgłaszana,
- czy zgłoszono właściwą liczbę kandydatów na radnych i podano ich imiona, nazwiska, wiek i miejsca zamieszkania,
- czy zgłoszenie zawiera nazwę i adres komitetu wyborczego,
- czy do zgłoszenia są dołączone właściwe dokumenty, tj. uwierzytelnione wyciągi z ewidencji partii lub rejestru organizacji, dokument o utworzeniu koalicji bądź komitetu przez wyborców albo — zamiast tych dokumentów — uwierzytelnioną przez pełnomocnika kopię zaświadczenia wydane go przez Państwową Komisję Wyborczą,
- czy zgłoszenie listy poparte jest podpisami wymaganej liczby wyborców. W tym celu komisja przeli-

cza podpisy umieszczone w wykazie. Jeżeli przeliczenie liczby podpisów nie jest możliwe przy przyjmowaniu zgłoszenia (np. z powodu równoczesnego zgłoszenia wielu list), komisja przelicza tylko karty wykazu podpisów, numeruje je, parafuje i stwierdzoną liczbę kart odnotowuje w rejestrze zgłoszeń; Komisja wydaje wówczas pełnomocnikowi potwierdzenie zgłoszenia rejestracji listy na druku, którego wzór ustaliła Państwowa Komisja Wyborcza w uchwale z dnia 24 sierpnia 1998 r., oraz informuje o terminie zakończenia postępowania rejestracyjnego.

Badając wykaz podpisów osób popierających zgłoszenie listy, komisja sprawdza, czy sporządzony jest on zgodnie ze wzorem ustalonym przez Prezesa Rady Ministrów w rozporządzeniu z dnia 14 sierpnia 1998 r. ogłoszonym w Dzienniku Ustaw Nr 105, poz. 660. W szczególności sprawdza, czy lista kandydatów w wykazie obejmuje te same nazwiska kandydatów, co lista umieszczona w zgłoszeniu. Nie jest wadą wykazu podpisów złożenie go celem poparcia listy kandydatów obejmującej nie wszystkich kandydatów, których nazwiska umieszczono w wykazie, np. z powodu śmierci, wycofania zgody na kandydowanie itp. Niedopuszczalne są skreślenia kandydatów i zastępowanie ich innymi, dopisywanie, zmiana kolejności kandydatów na liście; wadą jest przedłożenie wykazu w dwóch częściach: osobno listy kandydatów i osobno podpisów osób popierających. W części dotyczącej podpisów poparcia komisja sprawdza, czy wykaz obejmuje wszystkie elementy ustalone we wzorze. Adres zamieszkania powinien obejmować nazwę miejscowości, nazwę ulicy, nr domu, nr mieszkania. W miejscowościach, w których nie ma ulic, adres powinien zawierać nazwę miejscowości i numer posesji.

Wykaz ten może być sporządzony dwustronnie, przy czym pierwsza strona powinna odpowiadać treścią omawianemu wzorowi, druga zaś strona może być kontynuacją rubryk tabeli „Osoby popierające listę kandydatów” przy zachowaniu kolejności numeracji w rubryce „Lp.”

Danych w wykazie nie musi wpisywać osobiście osoba udzielająca poparcia. Mogą być one wpisane przez jedną lub kilka osób zbierających podpisy. Każdy udzielający poparcia musi natomiast złożyć swój podpis na wykazie. Wykaz nie może być przedstawiony komisji w formie kopii, a także nie mogą być do niego doklejane części wykazu.

Komisja wyborcza w razie uzasadnionych wątpliwości bada prawidłowość danych zawartych w wykazie podpisów. Jeżeli komisja stwierdzi, że zgłoszenie listy nie uzyskało wymaganego ustawowo poparcia wyborców, podejmuje uchwałę o odmowie przyjęcia zgłoszenia listy, wskazując stwierdzone wady, i zwraca pełnomocnikowi zgłoszenie, czyniąc o tym stosowną adnotację w prowadzonym rejestrze zgłoszeń.

Jeżeli wskazane wady zgłoszenia zostaną usunięte, pełnomocnik może ponownie dokonać zgłoszenia listy do godz. 24⁰⁰ w dniu 11 września 1998 r.

Jeżeli zgłoszenie listy zostało dokonane w takim terminie (np. tuż przed terminem na zgłaszanie list), że usunięcie stwierdzonych wad dotyczących wykazu podpisów nie jest możliwe, komisja podejmuje uchwałę o odmowie rejestracji listy. Kopię uchwały o odmowie rejestracji przesyła się pełnomocnikowi. W uchwale zamieszcza się pouczenie o przystępującym uprawnieniu do wniesienia skargi do właściwego sądu wojewódzkiego. Dokumentacja zgłoszenia pozostaje w posiadaniu komisji (art. 105 Ordynacji z 1998 r.).

Jeżeli komisja stwierdzi wady zgłoszenia inne niż dotyczące wykazu podpisów poparcia, wówczas wskazuje w uchwale stwierdzone wady i wzywa pełnomocnika do ich usunięcia, wyznaczając termin 3 dni. Wady te mogą dotyczyć np. nieścisłości w nazwie komitetu wyborczego, braku lub niepełnych danych w oświadczeniu o zgodzie na kandydowanie lub w dokumentach o utworzeniu komitetu wyborczego itp.

Jeżeli wskazane wady nie zostaną usunięte w wyznaczonym przez komisję terminie, komisja odmawia rejestracji listy, podejmując stosowną uchwałę, w której poucza o możliwości wniesienia odwołania do wojewódzkiego komisarza wyborczego bądź właściwego terytorialnie jego zastępcy (art. 106 Ordynacji z 1998 r.).

Komisja sprawdza, czy pełnomocnik wniósł o oznaczenie listy nazwą lub skrótem nazwy komitetu wyborczego; oznaczenie to będzie umieszczone na urzędowych obwieszczeniach o zarejestrowanych listach kandydatów i na karcie do głosowania. Komisja zwraca uwagę, czy przyjęta nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego różni się dostatecznie od oznaczeń list innych komitetów wyborczych. Brak dostatecznego zróżnicowania tych nazw jest wadą zgłoszenia, którą pełnomocnik powinien usunąć w ciągu 3 dni; w razie nieusunięcia wady w tym terminie komisja odmawia rejestracji listy (art. 103 ust. 1—3 Ordynacji z 1998 r.).

Nie podlegają ocenie nazwy list kandydatów zgłoszone przez partie polityczne lub organizacje społeczne, oznaczenie nazwą zarejestrowaną w sądzie, gdyż podlega ona ochronie prawnej. W związku z tym komisja uznaje za wadę oznaczenie listy komitetu wyborczego wyborców nazwą niedostatecznie różniącą się od oznaczenia listy partii i organizacji, nawet wówczas, jeżeli zgłoszenie listy partii i organizacji było późniejsze. W takim wypadku komisja podejmuje uchwałę o stwierdzeniu wady zgłoszenia i wyznacza termin 3 dni na jej usunięcie, a jeżeli pełnomocnik nie dokona zmiany oznaczenia listy w terminie — komisja odmawia rejestracji listy bądź unieważnia rejestrację listy (art. 103 ust. 4 Ordynacji z 1998 r.).

Komisja czuwa także nad prawidłowym oznaczeniem poszczególnych kandydatów na zgłoszonej liście nazwą lub skrótem nazwy popierającej kandydaturę partii lub organizacji. W szczególności kontroluje, czy udzielone poparcie jest potwierdzone pisemnie przez właściwy statutowy organ popierającej partii lub organizacji, pamiętając, że kandydat może być popierany tylko przez jeden podmiot. Oznaczenia dotyczące kandydatów będą umieszczone na obwieszczeniach, nie będą natomiast umieszczone na karcie do głosowania. Komisja sprawdza ponadto, czy oznaczenia listy i po-

szczególnych kandydatów nie przekraczają 40 znaków drukarskich (art. 99 ust. 3 Ordynacji z 1998 r.).

Zgłoszenia list, które nie zawierają wad, komisja wyborcza rejestruje, sporządzając protokół rejestracji listy kandydatów na radnych, którego wzór określiła Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 24 sierpnia 1998 r. Protokół sporządza się w 3 egzemplarzach; protokół podpisują wszyscy członkowie komisji obecni przy jego sporządzeniu i opatruje się go pieczęcią komisji. Po jednym egzemplarzu protokołu przekazuje się pełnomocnikowi i wojewódzkiemu komisarzowi wyborczemu bądź właściwemu terytorialnie jego zastępcy.

5. Dodatkowy termin na zgłaszanie list

Jeżeli w danym okręgu wyborczym nie została zgłoszona do dnia 11 września 1998 r. do godz. 24⁰⁰ żadna lista albo tylko jedna lista kandydatów, a liczba zgłoszonych na niej kandydatów jest równa albo mniejsza od liczby radnych wybieranych w danym okręgu, komisja wyborcza wzywa niezwłocznie przez rozplakatowanie obwieszczeń do dokonania dodatkowych zgłoszeń w terminie 5 dni od dnia rozplakatowania obwieszczenia (art. 108 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.).

Jeżeli mimo przeprowadzonego postępowania w okręgu wyborczym nie została zgłoszona i zarejestrowana żadna lista kandydatów na radnych, wyborów w tym okręgu nie przeprowadza się. Właściwa terytorialna komisja wyborcza powiadamia o tym niezwłocznie wyborców, informując w obwieszczeniu o przyczynach nieprzeprowadzenia wyborów. Druk i rozplakatowanie obwieszczeń zapewnia wójt, burmistrz, prezydent miasta, a w odniesieniu do sejmiku województwa — właściwy wojewoda (art. 108 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.).

6. Przyznawanie numerów listom kandydatów

Wszystkie zarejestrowane listy kandydatów będą oznaczone numerami.

- 1) Procedura przyznawania numerów rozpocznie się w Państwowej Komisji Wyborczej, która przyzna jednolite numery listom kandydatów w wyborach do sejmików województw tych komitetów, które mają zarejestrowane listy w ponad połowie okręgów w wyborach do wszystkich sejmików województw. W poszczególnych województwach listy nie muszą być zarejestrowane w ponad połowie okręgów. Informację o tych numerach Państwowa Komisja Wyborcza przekaze wojewódzkim komisarzom wyborczym i wojewódzkim komisjom wyborczym (art. 166 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.).

Wojewódzka komisja wyborcza przypisuje te numery (przyznane przez Państwową Komisję Wyborczą) listom zarejestrowanym na obszarze swojego województwa.

W odniesieniu do list pozostałych komitetów komisja wojewódzka ustala, które z nich zarejestrowały na obszarze województwa listy w więcej niż jednym okręgu wyborczym. Listom tym przyznaje w drodze losowania numery poczynając od następ-

nego numeru po numerze nadanym przez Państwową Komisję Wyborczą. Np. Państwowa Komisja Wyborcza przyznała listom numery od 1 do 5. Na obszarze danego województwa są zarejestrowane tylko listy, które otrzymały numery 1, 2 i 4. Komisja wojewódzka oznacza więc listy tych komitetów numerami 1, 2 i 4. Pozostałe numery list, tj. 3 i 5, nie mogą być wykorzystane. Wojewódzka komisja może więc przyznawać, w drodze losowania, numery od numeru 6 dla tych komitetów wyborczych, które spełniły warunek zarejestrowania list w więcej niż jednym okręgu wyborczym.

Listom tych komitetów, które zarejestrowały je tylko w jednym okręgu, wojewódzka komisja przyznaje, w drodze losowania, kolejne numery następujące po już przyznanych numerach (art. 166 Ordynacji z 1998 r.).

O terminie i miejscu przyznawania numerów komisja powiadamia pełnomocników komitetów wyborczych. W sprawie nadania numerów listom wojewódzka komisja wyborcza podejmuje uchwałę, którą podpisują wszyscy członkowie obecni przy tej czynności. Uchwałę przekazuje się pełnomocnikom i wojewódzkiemu komisarzowi wyborczemu.

- 2) W wyborach do rad powiatów listy kandydatów oznacza się numerami według następujących zasad.

Wojewódzki komisarz wyborczy ustala, które komitety zarejestrowały listy we wszystkich okręgach wyborczych do więcej niż połowy rad powiatów w danym województwie, oraz stwierdza, czy listy tych komitetów uzyskały jednolite numery w wyborach do sejmików województw, nadane przez Państwową Komisję Wyborczą. Listom tych komitetów komisarz wyborczy przyznaje te same numery i zawiadamia o tym niezwłocznie powiatowe komisje wyborcze i gminne komisje wyborcze.

Powiatowa komisja wyborcza ustala, które komitety wyborcze zarejestrowały listy do rady powiatu w więcej niż jednym okręgu wyborczym i dla tej grupy list przyznaje w drodze losowania jednolite numery, losując kolejne numery następujące po numerach nadanych przez Państwową Komisję Wyborczą.

W odniesieniu do list zarejestrowanych w jednym okręgu powiatowa komisja wyborcza przyznaje w drodze losowania numery, poczynając od numeru następującego po przyznanych już numerach.

O terminie i miejscu przyznawania numerów komisja powiadamia pełnomocników komitetów wyborczych. W sprawie nadania numerów listom — podejmuje uchwałę i przekazuje ją pełnomocnikom, wojewódzkiemu komisarzowi (bądź jego zastępcy) oraz gminnym komisjom wyborczym.

- 3) Gminna (miejska — także w miastach na prawach powiatu) komisja wyborcza przyznaje numery zarejestrowanym listom kandydatów w następujący sposób.

Komisja ustala, które komitety zarejestrowały listy w co najmniej dwóch okręgach w wyborach do danej rady gminy, i jeżeli są to listy tych samych komitetów, których listy spełniły oba warunki wskazane w art. 141 ust. 1 i art. 166 ust. 1, to listy te otrzymują jednolite numery, takie jakie nadała listom tych komitetów Państwowa Komisja Wyborcza.

W odniesieniu do pozostałych list komisja ustala, które komitety uzyskały rejestrację swoich list co najmniej w dwóch okręgach, i nadaje im w drodze losowania numer następujący po najwyższym numerze nadanym listom do sejmików przez Państwową Komisję Wyborczą.

Pozostałym listom nadaje w drodze losowania kolejne numery następujące po już nadanych.

Postępowanie komisji dotyczące powiadamiania pełnomocników, podejmowania uchwał jest takie samo jak komisji wojewódzkiej i powiatowej (art. 109 ust. 1—4 Ordynacji z 1998 r.).

Każda komisja nadane listom numery wpisuje do prowadzonego rejestru list kandydatów. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z określonymi w Ordynacji zasadami przyznawania numerów mogą wystąpić sytuacje, iż w wyborach do danej rady numeracja list nie będzie ciągła.

Po zakończeniu procedury nadawania numerów listom kandydatów każda komisja sporządza obwieszczenie o zarejestrowanych listach kandydatów do danej rady według okręgów wyborczych, umieszczając listy w kolejności przyznanych im numerów. W obwieszczeniu podaje się numer listy, oznaczenie listy (nazwą lub skrótem nazwy komitetu wyborczego), nazwiska i imiona kandydatów (w kolejności jak w zarejestrowanej liście), ich wiek i miejsce zamieszkania (tj. tylko nazwę miejscowości). Przy nazwiskach kandydatów umieszcza się nazwę lub skrót nazwy partii lub organizacji popierającej danego kandydata (do 40 znaków drukarskich).

Druk i rozplakatowanie obwieszczeń zapewniają wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast), a w odniesieniu do sejmików — wojewodowie. Najpóźniej do 26 września 1998 r. obwieszczenia o listach kandydatów powinny być podane do publicznej wiadomości. Jeden egzemplarz obwieszczenia każda komisja przesyła wojewódzkiemu komisarzowi wyborczemu lub właściwemu jego zastępcy (art. 109 ust. 5 i 6 w związku z art. 99 ust 3 i art. 102 Ordynacji z 1998 r.)

7. Ustalenie rejestru list kandydatów

Po zarejestrowaniu wszystkich list kandydatów komisja niezwłocznie ustala w formie uchwały rejestr list kandydatów w wyborach do danej rady, według okręgów wyborczych, z zachowaniem kolejności przyznanych listom numerów. Kopie uchwał terytorialne komisje niezwłocznie przesyłają wojewódzkiemu komisarzowi wyborczemu i właściwemu terytorialnie jego zastępcy (art. 109 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.).

8. Zmiany w zarejestrowanych listach kandydatów

Komisja wyborcza może dokonywać zmian w zarejestrowanych listach kandydatów według następujących zasad:

- komisja skreśla z listy kandydata, który zmarł, utracił prawa wyborcze (tzn. został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu, pozbawiony praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu, ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu) lub złożył na piśmie oświadczenie o wycofaniu zgody na kandydowanie (art. 110 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.); o skreśleniu kandydata z listy komisja zawiadamia niezwłocznie pełnomocnika,
- jeżeli skreślenie kandydata nastąpiło z powodu jego śmierci, a w wyniku skreślenia liczba kandydatów w okręgu wyborczym (na wszystkich listach w tym okręgu) jest równa lub mniejsza od liczby radnych wybieranych w tym okręgu, komisja informuje pełnomocnika tej listy, że może zgłosić nowego kandydata; uzupełnienia listy dokonuje się najpóźniej w dniu 2 października, tj. w 10 dniu przed wyborami; do zgłoszenia takiego kandydata nie jest wymagane złożenie wykazu podpisów poparcia; skreślenie kandydata z innych powodów nie skutkuje możliwością uzupełnienia listy (art. 110 ust. 2 Ordynacji z 1998 r.),
- komisja unieważnia listę, jeżeli nie pozostanie na niej żaden kandydat, a także jeżeli komitet wyborczy zgłaszający listę powiadomi komisję o swoim rozwiązaniu (art. 110 ust. 3 Ordynacji z 1998 r.).

Skreśleń i uzupełnień na zarejestrowanych listach komisja dokonuje w formie uchwał. Zawiadomienie wyborców o zmianach dokonanych na listach następuje w formie obwieszczenia (art. 110 ust. 4 Ordynacji z 1998 r.). Jeśli wykonanie obwieszczenia przed dniem wyborów jest niemożliwe, należy zapewnić umieszczenie o tym informacji w lokalach wyborczych, a w miarę możliwości podać także komunikat w lokalnych środkach przekazu. Jeden egzemplarz obwieszczenia przesyła się wojewódzkiemu komisarzowi bądź jego zastępcy.

9. Postępowanie komisji w sytuacjach, gdy nie przeprowadza się głosowania

Komisja wyborcza powinna także ustalić, czy liczba zarejestrowanych list i kandydatów na tych listach jest wystarczająca do przeprowadzenia głosowania w poszczególnych okręgach wyborczych.

W wyborach do rad gmin w gminach do 20 tys. mieszkańców zarejestrowanie w okręgu jednomandatowym listy tylko z jednym kandydatem powoduje, że głosowania w tym okręgu nie przeprowadza się, a za wybranego uważa się tego kandydata (art. 188 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.). Natomiast zarejestrowanie w okręgu wielomandatowym w gminie do 20 tys. mieszkańców listy lub list z więcej niż jednym kandydatem powoduje konieczność przeprowadzenia głosowania również wówczas, gdy liczba zarejestrowa-

nych kandydatów jest mniejsza od liczby radnych wybieranych w okręgu.

Jeśli w wyborach do rad gmin w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców i w wyborach do rad powiatów w danym okręgu zarejestrowano tylko jedną listę kandydatów albo liczba kandydatów zarejestrowanych na listach byłaby równa lub mniejsza niż liczba radnych wybieranych w tym okręgu, to w okręgu takim głosowania się nie przeprowadza, a za wybranych na radnych terytorialne komisje uznają zarejestrowanych kandydatów (art. 188 ust. 2 i 3 Ordynacji z 1998 r.). Nie dotyczy to sytuacji, gdy na jednej zarejestrowanej liście jest większa liczba kandydatów od liczby radnych wybieranych w okręgu. W takim przypadku bez głosowania nie byłoby możliwe ustalenie, którzy kandydaci otrzymali mandaty.

Komisja informuje wyborców w danym okręgu wyborczym, w formie obwieszczenia, że w okręgu tym nie będzie się przeprowadzać głosowania, oraz o przyczynie jego nieprzeprowadzenia (art. 189 ust. 1 Ordynacji z 1998 r.). W okręgu takim nie są drukowane karty do głosowania.

W wyborach do sejmików województw głosowanie przeprowadza się również wówczas, gdy w okręgu zarejestrowana jest jedna lista oraz gdy liczba kandydatów na zarejestrowanych listach jest mniejsza od liczby radnych wybieranych w okręgu.

10. Karty do głosowania

Każda terytorialna komisja ustala treść karty do głosowania odrębnie dla każdego okręgu wyborczego według wzoru, który zostanie ustalony przez Państwową Komisję Wyborczą.

Następnie komisja zarządza wydrukowanie kart. Kontroluje także prawidłowe ich wykonanie. W trybie określonym przez wojewódzkiego komisarza wyborczego komisja zapewnia przekazanie wydrukowanych kart właściwym obwodowym komisjom wyborczym (art. 113 ust. 1, art. 145 i art. 171 Ordynacji z 1998 r.).

Po wydrukowaniu na kartach nie dokonuje się żadnych zmian. Jeżeli komisja skreśliła z listy kandydata albo unieważniła rejestrację listy już po wydrukowaniu kart, nazwisko skreślonego kandydata lub unieważniona lista pozostają na wydrukowanej karcie. Komisja sporządza natomiast informację o skreśleniu bądź unieważnieniu oraz o warunkach ważności głosu oddanego na takiej karcie. Informację podaje się do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia i umieszcza w lokalach wyborczych w dniu wyborów (art. 113 ust. 2 i 3 Ordynacji z 1998 r.).

11. Wykonywanie czynności wyborczych na obszarze m. st. Warszawy

Na obszarze m. st. Warszawy wybory przeprowadzane będą do Sejmiku Województwa Mazowieckiego, Rady m.st. Warszawy, Rady Powiatu Warszawskiego i rad gmin warszawskich (11 gmin warszawskich tworzących związek komunalny) oraz do rad dzielnic w gminie Warszawa-Centrum.

Do przeprowadzenia wyborów do Sejmiku, Rady Powiatu i rad gmin warszawskich mają zastosowanie przepisy Ordynacji z 1998 r., a w odniesieniu do Rady m. st. Warszawy i rad dzielnic — także przepisy ustawy warszawskiej, która nie utraciła mocy prawnej.

Do Rady m.st. Warszawy wybieranych jest 68 radnych, w okręgach wybiera się od 5 do 10 radnych (art. 7 ust. 2 i art. 33 ust. 1 ustawy warszawskiej). Na liście kandydatów w danym okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż 5 kandydatów i nie więcej niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu (art. 98 ust. 2 pkt 2 Ordynacji z 1998 r.).

Do każdej rady dzielnic w gminie Warszawa-Centrum wybiera się w wyborach powszechnych 25 radnych. W okręgach wybiera się od 5 do 10 radnych; na liście kandydatów w okręgu może być zgłoszonych nie mniej niż 5 kandydatów i nie więcej niż dwukrotność liczby radnych wybieranych w tym okręgu (art. 27 ust. 2a pkt 2 ustawy warszawskiej i art. 90 ust. 2, art. 98 ust. 2 pkt 2 Ordynacji z 1998 r.).

Dla wyborów Rady m.st. Warszawy powołuje się Stołeczną Komisję Wyborczą w składzie 7—9 osób; Komisja wybiera ze swojego składu przewodniczącego i jego zastępcę (art. 17 ust. 6 Ordynacji z 1998 r.). Komisja wykonuje zadania i czynności zgodnie z zasadami omówionymi w „Wytycznych”. Kompetencje Stołecznej Komisji Wyborczej dotyczą tylko czynności związanych z wyborami do Rady m.st. Warszawy; obsługę zapewnia Prezydent m.st. Warszawy jako przewodniczący Zarządu m.st. Warszawy.

Dla wyborów do rad dzielnic właściwa jest miejska komisja powołana dla przeprowadzenia wyborów

do Rady Gminy Warszawa-Centrum; komisja rejestruje listy kandydatów odrębnie do Rady Gminy i odrębnie do rad dzielnic (art. 33a ust. 3 ustawy warszawskiej).

Dla wyborów do Rady Powiatu Warszawskiego oraz Powiatu Warszawskiego Zachodniego właściwe są komisje powiatowe mające siedziby w Warszawie. Obsługę administracyjną tych komisji zapewnia Prezydent m.st. Warszawy jako przewodniczący Zarządu m.st. Warszawy.

Generalna zasada określona w art. 8 ust. 1 Ordynacji z 1998 r. stanowi, że można kandydować tylko do jednej rady, w odniesieniu do obszaru Warszawy oznacza to, iż kandydować można do jednej z następujących rad:

- do rady gminy warszawskiej,
- do Rady Powiatu Warszawskiego,
- do Rady m.st. Warszawy,
- do Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

Przepisy art. 8 Ordynacji z 1998 r. nie odnoszą się do rad dzielnic, nie przewidują zatem zakazu równoczesnego kandydowania do rady dzielnic i do rad innych szczebli (gmina, powiaty, sejmik). Dopuszczalne jest zatem jednoczesne kandydowanie:

- do rady dzielnic i Rady m. st. Warszawy,
- do rady dzielnic i Rady Gminy Warszawa-Centrum,
- do rady dzielnic i Rady Powiatu Warszawskiego,
- do rady dzielnic i Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

Egzemplarze bieżące i z lat ubiegłych oraz załączniki można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa

---

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa, do 15 dni po otrzymaniu następnego kolejnego numeru

---

O wszelkich zmianach nazwy prenumeratora lub adresu prosimy niezwłocznie informować na piśmie Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

---

Wydawca: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Redakcja: Biuro Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i Dziennika Urzędowego Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”
Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa, P-29
Skład, druk i kolportaż: Wydział Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa, tel. 694-67-50, 694-67-52 i 694-67-03, fax 694-62-06

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Wydziale Wydawnictw i Poligrafii Gospodarstwa Pomocniczego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 02-903 Warszawa